

**„O societate prosperă și rezilientă
nu poate fi edificată, făcând abstracție de știință și cercetare!”**

(Interviu cu Gheorghe AVORNIC, doctor habilitat în drept, profesor universitar, președintele ediției a V-a a Academiei de Vară - „Eficientizarea sistemului educațional universitar și al cercetării științifice, în contextul integrării europene și al provocărilor globale”)

Educația și cercetarea reprezintă axul principal al unei societăți moderne și civilizate. În acest context, Nelson Mandela spunea: „Educația este cea mai puternică armă pe care o putem folosi pentru a schimba lumea”.

Or, pentru a construi o societate prosperă și rezilientă, în aceste timpuri tot mai dinamice, cu provocări globale complexe – de la digitalizare și globalizare, până la crize ecologice și economice – educația devine o prioritate, iar membrii societății sunt încurajați să-și dezvolte gândirea critică, să exploreze inovația, contribuind la dezvoltarea comunității lor, cu precădere prin știință și cercetare, este de părere domnul Gheorghe Avornic, doctor habilitat în drept, profesor universitar, președintele ediției a V-a a Academiei de Vară, motiv pentru care aceste domenii sunt prioritare în abordările Domniei sale.

În această arie de preocupări, se înscrie și seria de evenimente de anvergură, desfășurate în perioada 23-31 august 2025, în cadrul ediției a V-a a Academiei de Vară, despre organizarea cărora am discutat detaliat cu profesorul Gheorghe Avornic, în cadrul unui interviu, pe care vi-l propunem spre lecturare și dumneavoastră, cititorilor noștri fideli.

– Domnule Gheorghe Avornic, voi da startul interviului nostru prin a vă întreba ce impact are educația și cercetarea asupra dezvoltării și progresului societății?

Așa cum am mai afirmat și cu alte ocazii, în aceste timpuri tot mai dinamice și mai complexe, o societate prosperă și rezilientă nu poate fi edificată, făcând abstracție de știință și cercetare. Acestea contribuie direct la crearea unei economii durabile și competitive, la soluționarea provocărilor globale și la promovarea unei culturi de învățare continuă și progresivă. Astfel, investițiile în educație și cercetare devin mai mult decât necesare, iar ca rezultat vor genera beneficii și vor contribui la fundamentarea solidă a viitorului națiunii.

– Spuneți-ne ce reprezintă Academia de Vară și ce oportunități oferă aceasta?

Academia de Vară reprezintă un program educațional intensiv, destinat celor care doresc să-și aprofundeze cunoștințele, să se dezvolte personal și profesional în diverse domenii. Aceasta include în sine cursuri, workshopuri, conferințe, ateliere de lucru și alte activități practice, menite să contribuie la modernizarea învățământului, științei și cercetării într-un domeniu sau altul.

În anul curent, Academia de Vară este la ce-a de-a V-a ediție, cu genericul „Eficientizarea sistemului educațional universitar și al cercetării științifice, în contextul integrării europene și al provocărilor globale” – o ediție jubiliară, oarecum, care va fi desfășurată în perioada 23-31 august, prin diverse conferințe științifico-practice internaționale, structurate în mai multe paneluri; ateliere de lucru; mese rotunde etc., scopul cărora rezidă în a reuni oameni de știință consacrați, din peste 39 de state ale lumii (rectori, prorectori, manageri ai instituțiilor din domeniul educației și cercetării ș.a.), pentru a pune pe tapet cele mai stringente probleme sociale și a găsi soluții inovative și viabile la ele, implicit la eficientizarea sistemului educațional și al cercetării, mai ales în contextul integrării europene a Republicii Moldova.

– Care sunt principalele activități ce vor fi organizate în cadrul celei de-a V-a ediții a Academiei de Vară?

Academia de Vară se va desfășura în perioada **23-31 august**, iar deschiderea oficială va avea loc pe **24 august**, la complexul turistic „Odiseu”, din or. Vadul lui Vodă. Printre invitații de onoare ai Academiei de Vară se numără: Ion Deaconescu, profesor universitar, președintele Academiei Internaționale „Mihai Eminescu”; Ion Thighineanu, profesor universitar, președintele Academiei de Științe din Republica Moldova; Diana Sârcu, doctor habilitat în drept, profesor universitar, judecător la CtEDO; Katerina Simackova, doctor habilitat în drept, profesor universitar, șefă de secție, judecător la CtEDO; Serghei Arakelyan, doctor habilitat în drept, profesor universitar, rectorul Academiei de Justiție, Armenia; Kokosolis Athina, expert internațional, Grecia ș.a.

Așadar, Academia de Vară, ediția a V-a, va debuta cu desfășurarea lucrărilor conferinței științifico-practice internaționale, cu genericul ***„Tehnologiile moderne și securitatea comunicării informaționale, în contextul integrării europene și al provocărilor globale”***.

Aflându-ne în era provocărilor globale fără precedent și, în special, datorită ascensiunii inteligenței artificiale, tehnologiile moderne și securitatea comunicării informaționale au devenit piatra de temelie a educației și cercetării. Tehnologiile moderne în educație depășesc simpla generare și/sau transmitere a conținuturilor în mediile on-line și/sau off-line, cu sau fără inteligența artificială, dar implică probleme de securitate a comunicării informaționale. Pentru soluționarea acestor probleme, sunt importante cercetări la frontiera dintre științele reale și socio-umaniste.

Structurată în mai multe sesiuni și workshopuri, care vor avea loc pe parcursul a două zile, conferința are menirea de a promova inovațiile în educația universitară, din perspectiva comprehensiunii conexiunilor dintre avansarea tehnologiilor moderne și importanța securității informaționale în mesajul educațional. Astfel, conferința va contribui la:

- crearea unui cadru de referință pentru introducerea pe scară largă a cercetărilor de frontieră în științele reale și/sau socio-umaniste;
- asistarea profesorilor și formatorilor în ceea ce privește utilizarea tehnologiilor moderne, din perspectiva securității informaționale;
- promovarea și dezvoltarea cercetărilor științifice de frontieră în științele reale și/sau socio-umaniste;
- îmbunătățirea cooperării dintre doctoranzi, profesori universitari, specialiști în științe reale și socio-umaniste, etică și deontologie profesională, profesioniști IT în proiectarea, elaborarea și implementarea sistemelor informaționale, ținând cont de rigorile securității informaționale.

Scopul conferinței este de a explora aria de frontieră în științele reale și/sau socio-umaniste, din perspectiva impactului local al provocărilor globale, concentrându-se pe discuții științifice privind interconexiunile dintre științele reale și științele socio-umaniste, importanța integrării europene și problematica securității comunicării informaționale, promovând importanța utilizării responsabile a tehnologiilor educaționale moderne în educația formală și non-formală.

Pe **26 august**, va avea loc o masă rotundă, în cadrul căreia vor fi prezentate rezultatele workshopurilor, fiind adoptată Rezoluția Academiei de Vară – „Acțiuni de ameliorare, implementare și dezvoltare a educației universitare și a cercetării științifice”, după care vor fi negociate și semnate noi acorduri de parteneriat.

Pe **27 august**, de Ziua Independenței, oaspeții vor avea parte de un program cultural.

Șirul evenimentelor Academiei de Vară va continua pe **28 august**, cu conferința științifico-practică internațională, cu genericul ***„Eficientizarea sistemului educațional universitar, în contextul integrării europene și al provocărilor globale”***, universități partenere fiind: Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”, Universitatea Tehnică a Moldovei, Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, Academia de Studii Economice a Moldovei, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, precum și Academia de Științe a Moldovei.

În urma schimbărilor antropocentrice și a impactului inteligenței artificiale asupra conținuturilor resurselor educaționale, eficientizarea sistemului educațional, din perspectiva integrării europene și a rezilienței sociale, la provocările globale, poate deveni o prerogativă națională. Eficientizarea sistemului educațional universitar nu se referă doar la investiții în infrastructura instituțiilor de învățământ, ci și în managementul resurselor umane, pentru alinierea la standardele europene.

Conferința științifică internațională „Eficientizarea sistemului educațional universitar, în contextul integrării europene și al provocărilor globale” are menirea să promoveze conceptul de culturalizare a învățământului superior, din perspectiva provocărilor globale ale digitalizării, tranziției verzi și incluziunii/excluziunii sociale. Această conferință va contribui la:

- crearea unui cadru de referință pentru introducerea pe scară largă a conceptului de culturalizare a învățământului superior;
- asistarea profesorilor și formatorilor privind inițierea programelor de studii, profesionalizare și micro-creditare în cultura educației moderne;
- promovarea și dezvoltarea cercetărilor științifice de frontieră în științele reale și/sau socio-umaniste;
- îmbunătățirea cooperării dintre doctoranzi, profesori universitari, specialiști în științe reale și socio-umaniste, etică și adepții inteligenței artificiale în conceptualizarea, diseminarea inovațiilor în educație, ținând cont de rigorile securității informaționale.

Scopul conferinței rezidă în explorarea conceptului de culturalizare a învățământului superior, din perspectiva provocărilor globale ale digitalizării, tranziției verzi și incluziunii/excluziunii sociale, promovând importanța alinierii la standardele proiectelor europene de cercetare.

Vineri, **29 august**, vom desfășura ședința festivă a Academiei de Vară, în memoria profesorului Valeriu Canțer și a poetului Nicolae Dabija, care va avea loc la Palatul Republicii, pe adresa: mun. Chișinău, str. Maria Cebotari, nr.16, între orele 10.00-13.00. În cadrul acesteia, vom desfășura ce-a de-a XVI-a ediție a festivalului mondial de poezie „Mihai Eminescu”, ce include în sine un frumos recital de poezie, îmbinat cu muzică, la care vor participa îndrăgitul artist din România Paul Fuego, precum și peste 30 dintre cei mai mari poeți ai lumii și alte personalități marcante.

Cu detalii privind evenimentele din 28 și 29 august vom reveni în numerele viitoare ale publicației „Dreptul - anunțuri”.

Sâmbătă, **30 august**, va avea loc ședința festivă a Senatului Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”, dedicată sărbătorilor naționale și începutului anului de studii 2025-2026, care va culmina cu un program cultural.

De ziua Limbii Române, pe **31 august**, participanții, la fel, se vor bucura de un program cultural.

Este de menționat că toate conferințele ce le vom desfășura vor culmina cu discuții, concluzii și recomandări, fiecărui participant fiindu-i eliberat un certificat de participare, iar cele mai interesante lucrări vor fi compilate într-o culegere specială.

– Cum vor facilita aceste evenimente schimbul de bune practici între instituțiile academice și de cercetare din diferite țări participante?

După cum am menționat deja, Academia de Vară include sesiuni interactive și paneluri, la care vor participa experți, atât din țara noastră, cât și de peste hotare, precum: România, Ucraina, Grecia, Spania, Franța, Belgia, Egipt, Azerbaidjan, Armenia etc. Aceasta va oferi oportunitatea de a împărtăși bunele practici din domeniul educației și cercetării, precum și de a identifica soluții comune la provocările întâmpinate de instituțiile academice. De asemenea, suntem deschiși pentru diverse colaborări între universități, prin constituirea grupurilor de lucru și consolidarea parteneriatelor internaționale, ce presupun realizarea proiectelor comune.

– Cum vor facilita aceste evenimente integrarea tehnologiilor digitale și a inovației în educația universitară și cercetare?

Sesiunile desfășurate în cadrul Academiei de Vară includ tematici ce vizează în special noile tehnologii, cu impact asupra educației și cercetării, precum și utilizarea platformelor on-line pentru colaborare la distanță. Astfel, vom analiza pe larg cum pot contribui aceste tehnologii la îmbunătățirea accesibilității, eficienței, cercetării și învățământului superior.

– Cum ar putea educația și cercetarea să colaboreze mai eficient, pentru a răspunde provocărilor globale?

Evident, prin colaborare strânsă între reprezentanții acestor domenii din diferite țări, fiecare cu aportul său. De altfel, scopul primordial al evenimentelor din cadrul Academiei de Vară rezidă anume în aprofundarea relațiilor de colaborare a noastră cu specialiști de înaltă probă de peste hotare. Aceasta este esențial pentru a înțelege complexitatea problemelor și pentru a genera soluții sustenabile, care să răspundă nevoilor urgente ale lumii actuale.

– Care este mesajul dumneavoastră pentru participanții la evenimentele organizate în cadrul Academiei de Vară?

În contextul provocărilor actuale, educația și cercetarea devine o misiune globală, comună. Astfel, îndemn toți participanții într-o colaborare strânsă, pentru a găsi soluții la probleme și pentru a transforma lumea în bine!

Nu în ultimul rând, țin să mulțumesc tuturor celor care au manifestat interes și deschidere pentru evenimentele organizate. Urez succes tuturor!

*Interviu realizat de
Irina TEACA*